

Franckesche Stiftungen zu Halle

**Joh. Andr. Qvenstedii, SS. Theol. D. & Prof. Publ. Ordin. in
Acad. Witteberg, Ethica Pastorum, & Instructio Cathedralis,
sive Monita, Omnibus ac ...**

Quenstedt, Johann Andreas

Wittebergæ, 1708

VD18 13565508

XLVI. Secularium convivia non nisi rarò, spectacula nunquam adeat.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-213082

v. 4. neque stultiloquium, neque scurrilitas, pluribus ostendit, quàm sit Christianæ gravitati conveniens, ridiculis seu jocis abstinere.

XLVI.

Secularium convivium non nisi rarò, spectacula nunquam adeat.

Εξήγησις.

NE luxuriæ vel intemperantiæ suspicio-
ne vilescat munus sacrum, frequentiam
convivendi dissuadet Hieronymus Epistol. i.
ad Nepotian. de vitâ Clericor. Tom. I. Oper.
inquiens; *Facile contemnitur Clericus* (divi-
ni Verbi Minister,) *qui sæpe vocatus ad prandi-*
um, ire non recusat. Nunquam petentes; rarò
accipiamus rogati. Nescio enim, quomodo etiam
ipse, qui te precatur, ut tribuat, cum acceperis,
viliorem te judicat; Et mirum in modum, sic eum
rogantem contempseris, plus te posterius vene-
ratur. Multi Ecclesiæ Doctores Principibus,
Præsulibus, Nobilibus, aliisque primariis vi-
ris chari sunt, & honorati apud eos, attamen,
quantumcunque possunt, eorum aditum,
conspectumque declinant, adeò ut id et-
iam à nonnullis morositati tribuatur, dum
ne invitati quidem ad Eos accedunt. Chri-
stus quidem ipse, Sanctique convivii
non modò interfuere quandoque, sed &

T 4

ultrò

ultrò se obtulere, nec hodie talis subterfugienda est occasio, si per eam aliqua apparet animas lucrandi, aut alterius alicujus spiritualis fructus spes, aut ubi spes hæc non adeò magna apparet, fugiendum potius est & alienæ & suæ jacturæ periculum. Nam inter loquutiones familiares, in mensâ, inter convescendum, & compotandum, eam tenere modestiam, quæ officii & status dignitati par est, non est cuiusvis virtutis; tum periculum est, ne in alterum extremorum incidas, vel ut nimis rigidus habearis ac morosus, nisi te aliis accommodes, vel de bona opinione aliquid amittas, si quare temperantiæ religiosæ fines egredi videaris, ut benè monet Carolus Reginus, Jesuita Lib. II. de Orat. Christian. cap. 17. pag. 80. Hieronymus iterum loc. supra alleg. Convivia, inquit, tibi vitanda sunt secularium, & maxime eorum, qui honoribus tument, Turpe est, ante fores Sacerdotis Christi crucifixi & pauperis & pro cibo quoque vesceretur alieno, lectores Consulium & milites excubare, judicemque provinciam melius apud te prandere, quàm in palatio. Erasmus in suo Ecclesiaste Lib. I. p. 700. Tom. V. Oper. Male, ait, consulunt suæ autoritati, qui sponte currunt ad mensas divitum, & venantur magnatum opipara convivia: Sed multò pejus consulunt, qui magnam dici partem desident in publici-

*publicis cauponum diversoritis, inter homines pa-
rum sobrios, &c. denique domum redit pastor o-
dium sic affectus, ut eorum brachijs suffulciendus
sit, quorum animos oportuit ab eo fulciri. In-
summa; Consolatores potius Ministros Ver-
bi in moeroribus suis, quam Convivas in pro-
speris noverint Auditores. Per convivio-
rum enim frequentiam autoritas vilescit, &
temperantia, illa propria Concionatorum,
virtus, amittitur. Sveronius cap. XIV. de Au-
gusto Cæsare refert, Eum convivia nonnun-
quam, & serius invisse & maturius reliquisse.
Qvo exemplo minister Ecclesiæ instruitur, ut
Convivia rarò frequentet, tardè veniat, & ci-
tò recedat. Rarò sit in publico, frequens in
secreto, ut, quò rarius conspicitur, devotius
veneretur. Interim tamen Ecclesiæ Ministri
ab adeundis honestis & moderatis Convivi-
is. etiam Nuptialibus arcendi minimè sunt.
Hoc ipsum enim factò ipsius Christi, qui cum
aliis Convivalibus Conventionibus, tum Con-
vivio Nuptiali Canæ in Galilæa, cum Matre
& discipulis interfuit, & praxi Patriarcharum,
Apostolorum, aliorumque Deo dilectorum
imò & doctrinæ Christi, Luc. XIV. 9. Cum
in vitatus fueris ad Nuptias, vade, è diametro
foret contrarium. Synodus quidem Neo-
Cæsareæ in Ponto ineunte seculo IV. habita,*

Presbyteros *Convivio in secundis Nuptiis* interesse vetuit. Synodus quoque Agathæ, in oppido Galliæ Narbonensis sub initium seculi VI. celebrata. Presbyteris convivia Nuptialia interdixit c. 39. Tom. 2. Concilior. p. 507. his verbis; *Presbyteri, Diaconi, Subdiaconi vel deinceps, quibus ducendi uxores licentia modo non est, etiam alienarum Nuptiarum evittem convivia.* Quæ verba inserta etiam sunt decreto Gratiani part. I. distinct. 34. Can. 19. Huic successit Concilium Antifiodorense sub Clodoveo, primo Francorum Rege Christiano, An. XV. seculi septimi actum, cuius Canon 24. sic habet; *Non licet Abbati nec Monacho ad Nuptias ambulare.* Verùm ratio, quæ movit pios Veteres, ut Clerum suum à Symposiis ~~permixtis~~ avocarent, hæc fuisse videtur, ne sacri Ordinis autoritas & exemplaris vita levitatibus & vanitatibus, quæ in Nuptiis occurrere assolent, violarentur & macularentur. Invitati, inquam, Ministri Verbi exemplo Servatoris, aliorumque Sanctorum Conviviis ac Epulis honestis, etiam Nuptiarum interesse possunt, modò ita sese gerant, ut vel loquentes vel prandentes, alios spiritali colloquio & exēplis ædificent, tempestivè, adeoque inter primos & primò surgant, atque sobrii & convivio discedant. *Si dives suapte sponte invit-*
tat,

*rat, (inquit Erasmus Lib. I. Ecclesiast. pag. 682. Oper.) eant quidem, sed inter appositas delicias proferant sobrietatis exemplum. Spectacula verò, Ludos, Comoedias & Choréas, aliasque solennitates seu potius ineptias prophanas facer Magister spectandi gratiâ non adeat, sed sese illis subducatur, vel hoc modo significans, sibi non probari, quæ geruntur. Sic expressè Concilium Aquisgranense seculo IX. sub Ludovico Pio coactum. Can. 83. Non oportet Sacerdotes aut Clericos quibuscunque spectaculis in scenis aut in Nuptiis interesse, sed antequam rhytelici (erant olim gesticulatores, scurræ, *ῥητελοποιὶ*, histeriones, jocosum venatores, qui in pulpito orchestræ, quod *θυατήριον* appellabant, fabulæ agendæ subserviebant, id unice agentes, ut populum variis jociis & nugis ad cachinnos provocarent) ingrediantur, exsurgere eos convenit & inde discedere. Facit ad bonam estimationem, inquit Carol. Regius Orat. Christian. Lib. X. cap. IV. pag. 475. non esse (sacerdotem vel Oratorem sacrum) presentem ludis, spectaculis, conviviis, aliisque similibus vulgi deliciis, ubi plerumque vetus homo reviviscit, & vix adificationi locus Relinquitur. Tenendum illud Paulinum I. Cor. X. 23. Omnia mihi licent, sed non omnia expediunt, omnia mihi licent, sed non omnia edificant. Gregorius*

gori